

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів
України
27 березня 2014 року № 347
(у редакції наказу Міністерства
фінансів України
від 31 липня 2019 року № 329)

ЗВІТНІСТЬ

Звіт (зведений звіт) про результати діяльності підрозділу внутрішнього аудиту
в *Міністерстві енергетики України*
(найменування державного органу чи бюджетної установи)
за 2021 рік

Подають	Терміни подання	Форма № 1-ДВА (річна)
Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, інші головні розпорядники коштів державного бюджету до Мінфіну	до 01 лютого	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства фінансів України 27 березня 2014 року № 347 (зі змінами) за погодженням з Держстатом

Респондент

Код за ЄДРПОУ	37552996
Найменування	<i>Міністерство енергетики України</i>
Місцезнаходження	01601, м. Київ, вул. Хрещатик, 30 (поштовий індекс, область/Автономна Республіка Крим, район, населений пункт, вулиця/провулок, площа тощо, № будинку/корпусу, № офісу)
Електронна пошта	kanc@mev.gov.ua

Розділ І. Організація діяльності з внутрішнього аудиту
1. Організаційні та функціональні аспекти діяльності підрозділів ВА

Назва показників	Код рядка	Всього	У тому числі		
			в апараті державного органу	в територіальних органах	в бюджетних установах
1	2	3	4	5	6
1. Кількість підрозділів ВА в системі державного органу (всього), у тому числі:	1000	1	1	0	0
1.1. Кількість самостійних структурних підрозділів ВА	1100	1	1	-	-
1.2. Кількість підрозділів ВА, які знаходяться у складі інших структурних підрозділів	1200	0	-	-	-
2. Чисельність внутрішніх аудиторів у системі державного органу:		x	x	x	x
2.1. Штатна чисельність працівників	2100	18,0	18	-	-
2.2. Фактична чисельність працівників	2200	14,0	14	-	-
3. Динаміка фактичної чисельності працівників у підрозділах ВА:		x	x	x	x
3.1. Кількість призначених працівників у підрозділі ВА	3100	3,0	3	-	-
3.2. Кількість звільнених працівників із підрозділів ВА	3200	3,0	3	-	-
4. Інформація про організаційну незалежність підрозділів ВА:		x	x	x	x
4.1. Кількість підрозділів ВА, які підпорядковані безпосередньо міністру, керівнику іншого державного органу або керівнику бюджетної установи	4100	1	1	-	-
4.2. Кількість підрозділів ВА, які не підпорядковані безпосередньо міністру, керівнику іншого державного органу або керівнику бюджетної установи	4200	0	0	-	-
5. Інформація про функціональну незалежність підрозділів ВА:		x	x	x	x
5.1. Кількість підрозділів ВА, на яких покладено виконання функцій, не пов'язаних зі здійсненням внутрішнього аудиту	5100	0	0	-	-
5.2. Кількість комісійних перевірок, службових розслідувань, інших контрольних заходів, не пов'язаних із внутрішнім аудитом, у яких брали участь працівники підрозділів ВА:	5200	8	8	-	-
5.2.1. Витрачено робочого часу, людино-днів	5210	161,0	161,0	-	-
6. Кількість об'єктів внутрішнього аудиту	6000	429	429	-	-

2. Стан планування та здійснення діяльності з внутрішнього аудиту

Назва показників	Код рядка	Заплановано в операційному плані		Фактично виконано		Виконання операційного плану, %
		Кількість	Обсяг робочого часу, людино-днів	Кількість	Використано робочого часу, людино-днів	
1	2	3	4	5	6	7
1. Внутрішні аудити та заходи з іншої діяльності з внутрішнього аудиту (всього), з них:	2000	13	3080,0	13	3143,0	100%
1.1. Внутрішні аудити (всього), з них щодо	2100	3	1568,0	3	1505,0	100%
1.1.1. Оцінки ефективності виконання завдань та функцій, визначених актами законодавства	2110	0	0,0	0	0,0	0%

Розділ II. Проведення внутрішніх аудитів**1. Стан проведення внутрішніх аудитів**

Назва показників	Код рядка	Загальна кількість	У тому числі підрозділом ВА апарату державного органу
1	2	3	4
1. Проведено внутрішніх аудитів (всього), з них:	1100	7	7
1.1. Планові внутрішні аудити	1110	4	4
1.2. Позапланові внутрішні аудити	1120	3	3
2. Кількість внутрішніх аудитів, які тривають (всього), з них:	1200	1	1
2.1. Планові внутрішні аудити	1210	1	1
2.2. Позапланові внутрішні аудити	1220	0	0
3. Складено аудиторських звітів (всього), з них:	1300	7	7
3.1. Аудиторські звіти, до яких надано коментарі	1310	5	5
4. Надано коментарів до аудиторських звітів (всього), з них:	1400	5	5
4.1. Коментарі, які враховано	1410	0	0

2. Показники за результатами проведених внутрішніх аудитів

Назва показників	Код рядка	Всього		У тому числі підрозділом ВА апарату державного органу	
		Кількість	Сума, (тис. грн)	Кількість	Сума, (тис. грн)
1	2	3	4	5	6
I. Загальні відомості		x	x	x	x
1.1. Кількість установ, у яких проводився внутрішній аудит	2110	16	x	16	x
1.2. Кількість установ, у яких виявлено недоліки/проблеми та порушення	2120	16	x	16	x
II. Відомості про виявлені недоліки/проблеми (всього), з них щодо:	2200	426	x	426	x
2.1. Функціонування системи внутрішнього контролю	2210	312	x	312	x
2.2. Виконання і досягнення цілей, визначених у стратегічних та річних планах	2220	18	x	18	x
2.3. Планування і виконання бюджетних програм та результатів їх виконання, управління бюджетними коштами	2230	18	x	18	x
2.4. Якості надання адміністративних послуг	2240	7	x	7	x
2.5. Виконання контрольно-наглядових функцій, завдань, визначених актами законодавства	2250	3	x	3	x
2.6. Використання і збереження активів	2260	25	x	25	x
2.7. Надійності, ефективності та результативності інформаційних систем і технологій	2270	-	x	-	x
2.8. Управління державним майном	2280	21	x	21	x
2.9. Правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності фінансової і бюджетної звітності	2290	??	x	??	x
III. Відомості про усунення виявлених недоліків/проблем (всього), з них щодо:	2300	9	x	9	x
3.1. Функціонування системи внутрішнього контролю	2310	14	x	14	x
3.2. Виконання і досягнення цілей, визначених у стратегічних та річних планах	2320	-	x	-	x
3.3. Планування і виконання бюджетних програм та результатів їх виконання, управління бюджетними коштами	2330	-	x	-	x
3.4. Якості надання адміністративних послуг	2340	-	x	-	x
3.5. Виконання контрольно-наглядових функцій, завдань, визначених актами законодавства	2350	-	x	-	x
3.6. Використання і збереження активів	2360	-	x	-	x
3.7. Надійності, ефективності та результативності інформаційних систем і технологій	2370	-	x	-	x
3.8. Управління державним майном	2380	-	x	-	x

3.9. Правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності фінансової і бюджетної звітності	2390	-	x	-	x
IV. Відомості про виявлені порушення (всього), з них:	2400	267	15987143,4	267	15987143,4
4.1. Нефінансові порушення	2410	105	x	105	x
4.2. Порушення, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів	2420	119	8557664,8	119	8557664,8
4.3. Порушення, що не призвели до втрат	2430	43	7429478,6	43	7429478,6
V. Відомості про усунення виявлених порушень (всього), у тому числі:	2500	14	195161,4	14	195161,4
5.1. Забезпечено усунення нефінансових порушень	2510	9	x	9	x
5.2. Забезпечено усунення порушень, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів, з них:	2520	2	17,3	2	17,3
5.2.1. Забезпечено усунення порушень, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів, виявлених у попередніх періодах	2521	-	-	-	-
5.3. Забезпечено усунення порушень, що не призвели до втрат, з них:	2530	3	195144,1	3	195144,1
5.3.1. Забезпечено усунення порушень, що не призвели до втрат, виявлених у попередніх періодах	2531	-	-	-	-

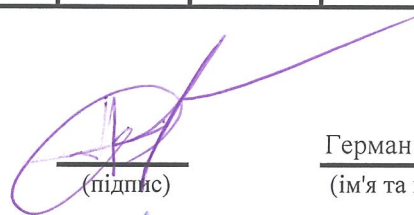
Розділ III. Результативність внутрішнього аудиту

Назва показників	Код рядка	Загальна кількість	У тому числі за апаратом державного органу
1	2	3	4
I. Надано рекомендацій (всього), з них:	1000	125	125
1. Відхилено рекомендацій керівником	1100	0	0
2. Прийнято рекомендацій, з них:	1200	125	125
2.1. Рекомендації, щодо яких не настав термін виконання	1210	39	39
2.2. Рекомендації, яких не виконано	1220	53	53
2.3. Рекомендації, які виконано частково	1230	13	13
2.4. Рекомендації, які виконано повністю, з них:	1240	20	20
2.4.1. Виконані рекомендації, за якими досягнуто результативність	1241	12	12
II. Виконані рекомендації, які було надано в попередніх періодах	2000	10	10

Розділ IV. Результати внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту

Назва показників	Код рядка	Всього	У тому числі за апаратом державного органу
1	2	3	4
1. Кількість виявлених внутрішніми оцінками якості недоліків у здійсненні діяльності з внутрішнього аудиту	1000	10	10
2. Кількість усунутих недоліків у здійсненні діяльності з внутрішнього аудиту, виявлених за результатами внутрішніх оцінок якості	2000	4	4

Міністр
(посада)

(підпис)

Герман ГАЛУЩЕНКО
(ім'я та прізвище)

Директор Департаменту внутрішнього аудиту
(посада)

(підпис)

Світлана ПЕРЖИНСЬКА
(ім'я та прізвище)

Телефон підрозділу ВА

594-66 08

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до звіту про результати діяльності Департаменту внутрішнього аудиту
в Міністерстві енергетики України
за 2021 рік

I. Організація діяльності з внутрішнього аудиту

1.1. Ключові показники діяльності Департаменту внутрішнього аудиту на 2021 рік визначені розділом 3.2 Стратегічного плану діяльності з внутрішнього аудиту на 2020-2022 роки, затвердженого в. о. Міністра енергетики України 29.01.2021 (зі змінами), а саме:

- охопити внутрішніми аудитами 2 % від кількості підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міненерго, загалом за 2020-2021 роки охопити не менше 4 % об'єктів. Фактично зазначені показники склали 4% та 7 % відповідно, що свідчить про досягнення даного показника результативності внутрішнього аудиту;

- частка аудиторських рекомендацій, прийнятих керівником державного органу, має становити не менше 80 % від загальної кількості наданих рекомендацій, фактично даний показник виконано на 100 %; частка впроваджених рекомендацій має становити не менше 40 %, фактично даний показник за 2021 рік склав 26 %, а з врахуванням впровадження рекомендацій, що були надані у попередні роки – 36 %;

- охопити внутрішніми аудитами 7 % від кількості бюджетних програм, загалом за два роки – не менше 12 %. Фактично зазначені показники склали 26 % та 23 % відповідно, що свідчить про досягнення даного показника результативності внутрішнього аудиту;

- здійснювати актуалізацію ідентифікованих ризиків діяльності підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління Міненерго, та їх оцінку. Зазначений захід виконувався на постійній основі протягом 2021 року шляхом внесення змін та доповнень до бази даних об'єктів та ризиків, що ведуться у Департаменті;

- підвищувати рівень професійної компетенції. У 2021 році усі працівники Департаменту внутрішнього аудиту прийняли участь у семінарах та вебінарах з питань цифрової грамотності та цифрових інструментів Google для державних службовців; основ кібергігієни та онлайн-вебінарі Міністерства фінансів України з питань формування та підготовки якісних аудиторських звітів, що свідчить про виконання встановлених Стратегічним планом завдань щодо професійного розвитку працівників підрозділу.

1.2. Протягом 2021 року працівники Департаменту внутрішнього аудиту брали участь у проведенні комісійної перевірки розрахунку компенсації акціонерному товариству «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» не покритих доходами витрат, здійснених з метою виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу за період з 01.10.2015 по 31.12.2020, що проводилась Держаудитслужбою, згідно листа від 30.04.2021 № 000500-14/4583-2021; у перевірці стану

виконання підпункту «б» підпункту 1 пункту 1 рішення Ради Національної безпеки і оборони України від 06.05.2015 «Про стан забезпечення енергетичної безпеки держави та невідкладні заходи щодо сталого проведення опалювального сезону 2014/2015 року» та додаткові заходи для гарантованого забезпечення вітчизняних споживачів енергоносіями», введеного в дію Указом Президента України від 28.05.2015 № 298/2015 стосовно визначення центрального органу виконавчої влади, відповідального за збереження та експлуатацію частини нафтопродуктопроводів Самара – Західний напрям і Грозний – Армавір – Трудова, що проходять через територію України, загальною довжиною 1433 км.

Також, протягом 2021 року працівники Департаменту залучались до участі у службових розслідуваннях щодо перевірки стану виконання завдань та функцій Департаментом з питань управління об'єктами державної власності (Департаментом корпоративних та майнових відносин), визначених Положенням про цей структурний підрозділ, та у 2 дисциплінарних провадженнях, а також в роботі декількох комісій.

1.3. Протягом 2021 року в підпорядкуванні Міністерства енергетики України перебувало 10 підприємств, що становлять суспільний інтерес, на яких створено 10 аудиторських комітетів. Наказом Міністерства енергетики України від 23.10.2020 № 681 «Про обов'язковий аудит фінансової звітності» зі змінами внесеними наказом від 23.10.2021 № 259, до складу аудиторських комітетів підприємств, що становлять суспільний інтерес, було введено представників Міністерства.

1.4. У звітному періоді на засіданнях аудиторських комітетів розглядались питання відбору суб'єктів аудиторської діяльності для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності. За результатами засідань, за погодженням із Мінфіном, наказами Міністерства затверджено 8 суб'єктів аудиторської діяльності.

1.5. Операційний план Департаменту внутрішнього аудиту в кількісних показниках виконано на 92 %.

1.6. Невиконання Операційного плану в частині проведення внутрішніх аудитів в більшій мірі пов'язане із введенням обмежувальних заходів у зв'язку із поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, що призвело до переведення як працівників Департаменту, так і працівників підпорядкованих підприємств на дистанційну роботу, та унеможливило проведення аудиторських досліджень безпосередньо за їх місцезнаходженням, які в більшості знаходяться в інших від постійного місця роботи працівників Департаменту областях країни; проведення м позапланових заходів; залученням працівників Департаменту до виконання інших функцій, що не пов'язані зі здійсненням внутрішнього аудиту, а також недостатністю як планової, так і фактичної штатної чисельності працівників Департаменту. Водночас, протягом 2021 року здійснювалося завершення 2 планових аудитів - ДП «Мирноградвугілля» та ДП «Калуська ТЕЦ-Нова», що були розпочаті у 2020 році, а також розпочато 1 запланований на 2021 рік аудит ДП «Львіввугілля», за результатами якого у січні 2022 року сформовано звіт та триває процедура його узгодження та підписання.

1.7. Ключовим проблемним питанням діяльності Департаменту внутрішнього аудиту є недостатня чисельність фахівців, плинність кадрів та недостатність фінансування на відрядження.

1.8. Обмеження щодо роботи Департаменту внутрішнього аудиту протягом звітного періоду пов'язані із поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19.

1.9. Скарги, які стосуються діяльності з внутрішнього аудиту, за 2021 рік не надходили.

II. Проведення внутрішніх аудитів

2.1. За 2021 рік проведено 1 позаплановий внутрішній аудит ДП «Регіональні електричні мережі» на тему: оцінка ризиків, які негативно впливають на виконання функцій і завдань підприємств; 2 позапланових аудити ефективності: 1 на тему: оцінка діяльності вугледобувних підприємств, майно яких може бути внесено до статутного капіталу акціонерного товариства, що буде утворене; 1 на тему: оцінка забезпечення Міністерством виконання вимог постанови Кабінету міністрів України від 21.02.2017 № 95 «Про забезпечення ефективного використання газорозподільних систем або їх складових», зокрема здійснення контролю справляння надходжень до бюджету за КДБ 21081600 «Плата за експлуатацію газорозподільних систем або їх складових», на які витрачено 616 людино-днів.

2.2. Основні недоліки щодо організації та функціонування внутрішнього контролю, виявлені за результатами внутрішніх аудитів, та вжиті заходи щодо його вдосконалення наведені у таблиці:

Таблиця 2.1

Суть виявлених недоліків	Елемент (або елементи) системи внутрішнього контролю, яких стосуються такі недоліки	Кількість об'єктів внутрішнього аудиту, під час дослідження яких виявлено недоліки	Вжиті заходи з удосконалення системи внутрішнього контролю чи окремих її елементів
1	2	3	4
Неналежний контроль за виконанням внутрішніх розпорядчих документів в частині оприбуткування товарів, формування їх резервів та списання	Внутрішнє середовище	14	Відповідно до наказів Міненерго від 22.03.2021 №32, від 13.10.2021 №248 та окремого доручення від 23.03.2021 №18/1.1-11.4-66 доручено керівникам підприємств вжити заходів щодо дотримання порядків та процедур проведення внутрішнього контролю закуплених товарів, дотримання термінів їх оприбуткування, формування резервів.
Неналежний контроль за виконанням планових показників, у т. ч. з видобутку вугільної продукції та уранових руд, неефективне використання державних, бюджетних, кредитних коштів та трудових ресурсів	Моніторинг, управління ризиками	15	Відповідно до наказів Міненерго від 22.03.2021 №32, від 30.12.2021 № 364, від 13.10.2021 № 248 та Окремого доручення від 23.03.2021 № 18/1.1-11.4-66 керівникам вугледобувних підприємств доручено розробити заходи, спрямовані на фінансову збалансованість підприємства, де, зокрема, передбачити збільшення доходів та зниження витрат на виробництво товарної вугільної продукції та виведення підприємства

			на бездотаційний рівень до кінця 2021 року, вжиття заходів щодо виконання планових показників, оптимізації штатної чисельності. Відповідно до наказу Міністерства 06.08.2021 № 177 керівника ДП «СхідГЗК» зобов'язано розробити план заходів для збільшення видобутку уранових руд в обсягах, які забезпечать стовідсоткове використання виробничих потужностей гідрометалургійного заводу, визначити відповідальних осіб та терміни його виконання, розробити план заходів щодо оптимізації витрат технологічного процесу при переробці уранової руди та при виробництві концентрату урану. Відповідно до наказу Міністерства від 30.12.2021 № 364 керівництву ДП «ВК «Краснолиманська» доручено організувати роботу з повернення запасів вугілля у державне надрокористування.
Неналежно організована система внутрішнього контролю в частині закупівлі товарів, робіт та послуг щодо включення до тендерної документації вимог, які обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників, відсутність моніторингу цінової політики, закупівлі у посередників за завищеними цінами, неправомірного застосування переговорної процедури, невідповідності закуплених товарів технічним та якісним вимогам	Моніторинг, управління ризиками	16	Наказами від 22.03.2021, від 06.08.2021, від 13.10.2021, 30.12.2021 та Окремого доручення від 23.03.2021 № 18/1.1-11.4-66 Міністерство зобов'язало керівників підприємств вжити заходів щодо дотримання тендерного законодавства, проведення моніторингу вартості товарів, оцінки репутаційних ризиків.
Неналежний контроль за використанням державного майна	Моніторинг, управління ризиками; Інформація та комунікація	16	Згідно розпорядчих документів Міністерства (накази від 22.03.2021 №32, від 06.08.2021 № 177, від 13.10.2021 № 248, від 30.12.2021 № 364 та окремі доручення від 27.01.2021 №18/1.1-11.3-20 та від 23.03.2021 № 18/1.1-11.4-66) структурним підрозділам Міністерства, керівникам підприємств доручено вжити заходів щодо недопущення неефективного та незаконного використання державного майна сторонніми особами.
Неналежний контроль за виконавською дисципліною по договорам	Моніторинг, управління ризиками	16	Відповідно до наказів Міністерства від 22.03.2021 № 32, від 06.08.2021 № 177, від 13.10.2021 № 248, від 30.12.2021 № 364, окремого доручення від 23.03.2021 № 18/1.1-

			11.4-66 керівникам підприємств доручено вжити заходів щодо призначення відповідальних осіб та недопущення несвоєчасного (неякісного) виконання зобов'язань. Згідно окремого доручення від 27.01.2021 № 18/1.1-11.3-20 зобов'язано структурні підрозділи Міненерго визначити відповідальних виконавців, що здійснюють контроль за виконанням умов договорів експлуатації державного майна, та забезпечити внесення зазначеної функції до положень структурних підрозділів Міністерства.
Фактичне не досягнення цілей створення організацій, не здійснення функцій, визначених їх Статутом	Процедури контролю	13	Наказами від 22.03.2021 № 32 та від 06.08.2021 № 177, Міненерго зобов'язало керівників підприємств розглянути питання щодо недоцільності подальшої експлуатації неперспективних гірничих підприємств (підрозділів), а також щодо можливості передачі на баланси органів самоврядування та/або іншим суб'єктам господарювання шляхом відчуження (продажу) з аукціону, передачі в тривалу оренду (концесію) об'єктів нерухомості, які безпосередньо не пов'язані з виробничою діяльністю, в тому числі об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення.

2.3. За результатами проведених у 2021 році внутрішніх аудитів на 16 об'єктах внутрішнього аудиту, Міненерго розпорядчими документами зобов'язало керівників підпорядкованих підприємств розробити Плани заходів щодо впровадження аудиторських рекомендацій та забезпечити усунення виявлених порушень і недоліків (накази Міненерго від 22.03.2021 № 32, від 06.08.2021 № 177, 13.10.2021 № 248, від 30.12.2021 № 364 та Окремі доручення від 27.01.2021 № 18/1.1-11.3-20 та від 23.03.2021 № 18/1.1-11.4-66).

У звітному періоді за результатами внутрішніх аудитів, окрім вищенаведених, виявлені наступні типові недоліки та проблеми:

- невиконання керівниками підприємств умов контрактів, обов'язків/завдань Підприємства, передбачених Статутом, Контрактом з керівником, розпорядчими документами органу управління, неукладання контрактів з керівниками, що призводить до розпорошення відповідальності за діяльність підприємств;

- невиконання показників затверджених фінансових планів фінансово-господарської діяльності, фінансування заходів, не передбачених інвестиційними програмами, фінансовими планами, кошторисами та затвердженими тарифами;

- недостатність контролю за розрахунковою дисципліною з боку відповідальних осіб та не вжиття належних заходів претензійно-позовного характеру, що призводить до втрати активів, зайвих витрат та недоотримання доходів у вигляді штрафних санкцій.

З метою посилення відповідальності керівників та своєчасного реагування органу управління на зниження результативних показників діяльності підпорядкованих підприємств, наказом від 10.09.2020 № 585 (із зміна, внесеними наказом від 19.10.2021 № 660) в Міненерго створена Комісія з оцінювання результатів фінансово-господарської діяльності державних підприємств, що належать до сфери управління Міненерго, діяльність якої направлена на виявлення причин незадовільних результатів фінансово-господарської діяльності підприємств та підготовка пропозицій щодо їх усунення та підвищення ефективності діяльності підприємств.

- не забезпечення своєчасної виплати заробітної плати працівникам, нарахування та виплата заробітної плати, у тому числі за бюджетні кошти, з порушенням вимог чинного законодавства, галузевих угод та колективних договорів. З метою сприяння підприємствам у забезпеченні своєчасних виплат та погашення заборгованості із заробітної плати, в Міненерго наказом від 04.11.2020 № 716 (із змінами, внесеними наказом від 25.06.2021 № 135) створена Тимчасова комісія з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), основним завданням якої є здійснення аналізу причин виникнення заборгованості та визначення шляхів, механізмів та способів розв'язання проблем з погашення заборгованості із заробітної плати.

III. Результативність внутрішнього аудиту

3.1. Протягом 2021 року Департаментом внутрішнього аудиту надано 125 рекомендацій, з яких 20 виконано в повному обсязі, 13 – виконано частково, решта рекомендацій перебувають в стадії виконання.

3.2. Факти відхилення рекомендацій відсутні.

3.3. Основні причини невиконання аудиторських рекомендацій є неналежне виконання окремими посадовими особами своїх завдань, в т.ч.: виконуючих обов'язки керівників державних підприємств, а також тривалий час, несприятливий для їх впровадження.

3.4. Результати впровадження аудиторських рекомендацій відображено у таблиці:

Таблиця 3.1

Виконані рекомендації, за якими досягнуто результативність	Суть недоліків/проблем, виявлених за результатами внутрішніх аудитів	Результати впровадження рекомендацій
1	2	3
Розробити та затвердити за погодженням з Департаментом внутрішнього аудиту план заходів щодо усунення порушень та недоліків, виявлених за результатами внутрішніх аудитів.	Виявлено ряд порушень та недоліків у роботі підприємств щодо невиконання планових показників, здійснення витрат всупереч вимогам чинного законодавства, недоотримання доходів у результаті реалізації продукції за заниженими цінами та цінами нижчими за собівартість товару, неефективне та незаконне використання необоротних та оборотних активів та інші порушення.	7 підприємствами було розроблено та затверджено план заходів щодо усунення порушень та недоліків, виявлених за результатами внутрішніх аудитів, та впровадження аудиторських рекомендацій, які частково виконані. Крім того, ДП «СхідГЗК» розроблено План заходів щодо збільшення видобутку уранових руд, збільшення завантаження виробничих потужностей гідрометалургійного заводу та оптимізації витрат технологічного процесу.

Оптимізувати витрати на оплату праці з урахування виявлених у ході аудиту резервів.	Встановлено факти здійснення необґрунтованих та зайвих витрат на оплату праці: преміювання не запланованих робіт, преміювання робіт при невиконанні планових завдань.	ДП «СхідГЗК» розроблено та введено в дію оновлене «Положення про преміювання за основні результати господарської діяльності працівників ДП «СхідГЗК». Сума зайво сплаченої в серпні - вересні 2020 року заробітної плати в.о. генерального директора відшкодована в повному обсязі шляхом утримання коштів із заробітної плати за червень 2021 року.
Визначити посадових осіб Підприємства, відповідальних за моніторинг дебіторської заборгованості та подання інформації до юридичної служби Підприємства про необхідність проведення претензійно-позовної роботи щодо її стягнення, нарахування та пред'явлення штрафних санкцій підприємствам-постачальникам товарів, надавачам послуг, виконавцям робіт, які не виконують зобов'язання за укладеними договорами.	Виявлені факти ризику втрати активів Підприємства у вигляді дебіторської заборгованості, прийняття передчасного рішення про списання дебіторської заборгованості, викривлення інформації та завищення розміру дебіторської заборгованості, що відображена у фінансовій звітності.	ДП «СхідГЗК» видано наказ від 01.07.2021 № 274/1, згідно якого у структурних підрозділах Підприємства призначено посадові особи, відповідальні за моніторинг дебіторської заборгованості та своєчасність подання документів до юридичної служби.
Вжити заходи щодо оформлення права власності на об'єкти нерухомого майна та прав користування земельними ділянками, які на сьогоднішній день обліковується на балансі підприємства.	Встановлені факти ризику втрати активів підприємства, які використовуються без оформлення права власності на об'єкти нерухомого майна та прав користування земельними ділянками, сплата земельного податку за сторонніх осіб.	ДП «Мирноградвугілля» складено Графік проведення заходів по інвентаризації земель, на яких розташовані об'єкти підприємства, для оформлення права на їх використання. ДП «СхідГЗК» проведена робота з присвоєння адреси та оформлення права власності на об'єкт Дніпродзержинського хімічного заводу «Нежитлові приміщення № 1 – склад (будівля № 815)», підготовлена технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земельної ділянки загальною площею 411,9494 га».
Забезпечити виконання наказу Міненерго від 29.11.2019 № 459 в частині поповнення галузевого резерву ядерних матеріалів.	Виявлено не забезпечення закладання УОК до резерву відповідно до графіку, визначеного наказом Міненерго від 29.11.2019 №459.	ДП «СхідГЗК» у вересні 2021 поновлено резерв ядерного палива урановим оксидним концентратом у кількості 687,1 кг.
Ініціювати перегляд ціни на послуги з переробки давальницької сировини до рівня не нижче собівартості	Виявлено перевищення виробничої собівартості над вартістю реалізації сірчаної кислоти.	ДП «СхідГЗК» укладені додаткові угоди щодо зміни ціни послуг з переробки сірки в сірчану кислоту.
З метою упорядкування та підвищення функціональності управління Підприємством внести зміни до організаційної структури в частині укрупнення структурних одиниць, усунення надлишкової кількості керівних посад та скорочення адміністративно-управлінського персоналу, скорочення посад, які дублюють функції інших працівників.	Виявлено необґрунтовані, зайві витрати на оплату праці та утримання понаднормативної чисельності працівників.	ДП «РЕМ» внесені зміни до організаційної структури (накази від 07.12.2021 № 214 та від 09.12.2021). ДП «СхідГЗК» зі штатного розпису виключено посаду радник генерального директора - з економічної безпеки (наказ від 07.10.2021 № 390). ДП «Мирноградвугілля» внесені зміни до штатного розпису по 3 посадах, зменшена

		понаднормативна чисельність працівників основних професій на 30 осіб. Зі штатного розпису виведені: По ДП «Селидіввугілля» - 1 посада; по АТ «Лисичанськвугілля» - 2 посади; по ДП «Львіввугілля» - 1 посада; по ДП «Шахтоуправління «Південнодонбаська №1» - 3 посади; по ДП «Волиньвугілля» - 77 посад (17 штатних одиниць по дільницям, 49 штатних од - по ВП «Волиньвантажтранс», 11 штатних од. - по дирекції та хімлабораторії).
Вжити заходи щодо припинення діяльності та утримання неперспективних підрозділів гірничих підприємств.	Встановлено наявність збиткових підрозділів на вугледобувних підприємствах.	ДП «Волиньвугілля» проведена реорганізація ВП «Шахта «Бужанська» - ліквідована дільниця з заготівлі, переробки і постачання лісоматеріалів. ДП «Львіввугілля» припинено діяльність відокремленого підрозділу «Шахта «Зарічна». Документи подані для внесення інформації до Єдиного державного реєстру. Триває процедура щодо зняття з обліку та списання з балансу майна підрозділу «Шахта «Візейська».

IV. Результати внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту

4.1. Протягом 2021 року діяв Порядок внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту в Департаменті внутрішнього аудиту Міненерго, затверджений наказом Міненерго від 04.11.2020 № 714, яким визначено здійснювати періодичну оцінку діяльності з внутрішнього аудиту (з охопленням усіх аспектів такої діяльності) щороку до 31 січня року, наступного за звітним.

4.2. Попередня внутрішня оцінка якості внутрішнього аудиту проведена за 2020 рік, за результатами якої виявлено недоліки в роботі Департаменту внутрішнього аудиту, зокрема щодо: відсутності Програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту на 2020 рік, не підписання Декларації внутрішнього аудиту між керівником Міненерго та директором Департаменту внутрішнього аудиту; невиконання планових завдань (що має об'єктивні причини); зменшення штатної чисельності працівників та незаповненість штату; низького рівня результативності врахування рекомендацій та усунення порушень, а також щодо визначення у посадових інструкціях працівників Департаменту їх функцій без конкретизації та розподілу на різних етапах проведення внутрішнього аудиту.

У 2021 році внутрішня оцінка якості здійснювалася шляхом постійного моніторингу та реалізації функцій внутрішнього аудиту в ході планування, організації та проведення аудиторських досліджень, моніторингу стану впровадження аудиторських рекомендацій, а також під час періодичної оцінки якості Департаменту внутрішнього аудиту.

За результатами проведеної Департаментом у 2021 році внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту та аналізу результатів роботи підрозділу в порівнянні з оцінкою якості за попередній звітний рік, зроблені висновки, що за аспектом 3 «Внутрішні документи з питань внутрішнього аудиту» підсумкова оцінка зменшена з рівня 5 «Приклад» до четвертого рівня «Зрілість», по аспекту 4 підсумкова оцінка зменшена з рівня 4 «Зрілість» до рівня 3 «Діяльність». Причини погіршення рівня (оцінки) зазначених аспектів діяльності з внутрішнього аудиту пов'язані із: регламентацією та наявною в Департаменті системою відбору об'єктів для

проведення планових внутрішніх аудитів, що має спрощений характер та не повністю відповідає вимогам Методичного посібника Міністерства фінансів України в частині визначення розгорнутого переліку критеріїв оцінки ризикових сфер діяльності та розширеного ризик-орієнтовного відбору об'єктів внутрішнього аудиту; невиконанням планових завдань, зокрема, у зв'язку із проведенням позапланових внутрішніх аудитів; недостатністю штатної чисельності працівників Департаменту, та введенням обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, що зумовило неможливість виїзду аудиторських груп для проведення внутрішніх аудитів безпосередньо на підприємства, які в більшості знаходяться в інших областях країни.

Результативність діяльності Департаменту внутрішнього аудиту по інших аспектам залишилась на рівні 2020 року. Загалом, діяльність з внутрішнього аудиту:

за 2 аспектами відповідає рівню 5 «Приклад» (по аспектам 5 «Організаційні аспекти проведення внутрішніх аудитів» та 6 «Проведення внутрішніх аудитів. Документування ходу та результатів аудиту»);

за 6 аспектами оцінена на рівні 4 «Зрілість», як така, що здійснюється на належному рівні, проте наявні окремі несуттєві випадки недоліків або невідповідності встановленим вимогам, які не є критичними та не впливають суттєво на ефективність реалізації функції (по аспектам 1 «Організаційно-правові засади функціонування підрозділу», 3 «Внутрішні документи з питань внутрішнього аудиту», 7 «Реалізація результатів внутрішніх аудитів, моніторинг врахування рекомендацій та результатів їх впровадження», 8 «Звітування про діяльність підрозділу внутрішнього аудиту», 9 «Взаємодія підрозділу внутрішнього аудиту з іншими структурними підрозділами, органами влади та ЦПГ», 10 «Заходи із забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту»);

за 2 аспектами оцінена на рівні 3 «Діяльність», як така, що частково не відповідає встановленим вимогам, що перешкоджає повноті реалізації та розвитку функції внутрішнього аудиту (по аспектам 2 «Кадрова політика підрозділу внутрішнього аудиту» та 4 «Планування діяльності з внутрішнього аудиту»). Зокрема, аналогічно до результатів внутрішньої оцінки якості за 2020 рік, у 2021 році прослідковується неуккомплектованість штату Департаменту (фактична наповненість штату складає 77 % від затвердженого на кінець 2021 року та 82 % на початок року), що має ризик негативного впливу на ефективність реалізації функції внутрішнього аудиту та охоплення внутрішнім аудитом усіх ризикових сфер діяльності структурних підрозділів Міністерства та підпорядкованих Міністерству підприємств, установ та організацій, у зв'язку із чим виконання завдань здійснюється за рахунок перерозподілу обов'язків між працівниками та їх додаткового навантаження. Крім того, результати оцінки показали недостатність у працівників теоретичних знань, зокрема у сферах функціонування підпорядкованих підприємств. Наявні випадки фактичного завантаження працівників Департаменту внутрішнього аудиту функціями, не пов'язаними зі здійсненням внутрішнього аудиту.

4.3. У 2021 році Департаментом вжито заходів щодо усунення недоліків, виявлених внутрішньою оцінкою якості за результатами роботи у 2020 році, які внесені до Програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту на 2021 рік, що затверджена Міністром (далі – Програма).

Так, Декларація внутрішнього аудиту Міненерго укладена 25.05.2021.

Переглянуто та деталізовано функції працівників Департаменту, розроблено та затверджено їх посадові інструкції.

Направлено доповідну записку від 21.10.2021 № 11.4-ВН/579-21 на ім'я державного секретаря Міненерго з пропозицією про внесення змін до структури Департаменту внутрішнього

аудиту шляхом збільшення його штатної чисельності до 21 штатної одиниці. Відповідно до наказу від 16.12.2021 №47-аг штатна чисельність Департаменту збільшена на 1 одиницю та налічує 18 штатних одиниць.

За результатами проведення конкурсів на зайняття посад, до штату Департаменту прийнято 1 особу на посаду головного спеціаліста відділу аудиту підприємств електроенергетичного та ядерно-промислового комплексу.

Протягом 2021 року здійснювався моніторинг усунення порушень та недоліків, впровадження рекомендацій, зокрема, неодноразово направлялись листи-нагадування щодо впровадження аудиторських рекомендацій на всі підприємства, на яких проводився внутрішній аудит, а також до структурних підрозділів Міністерства.

В рамках реалізації заходів Програми у Департаменті проводилися навчання, на яких розглядалися аудиторські звіти, недоліки допущені при проведенні аудиторських досліджень та документуванні їх результатів, обговорювалися нововведення у законодавчих та нормативних актах, у. т. ч. з питань здійснення внутрішніх аудитів, з питань бухгалтерського обліку, за результатами проведених в Департаменті нарад складались Протоколи. Також, працівники Департаменту брали участь у семінарах та вебінарах, що проводилися іншими органами державної влади.

4.4. У 2021 році вжито низку заходів, спрямованих на підвищення якості та вдосконалення діяльності з внутрішнього аудиту, у тому числі заходи, які передбачено програмою забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту, за такою формою:

Таблиця 4.1

Аспекти діяльності з внутрішнього аудиту, які охоплено внутрішніми оцінками якості	Суть основних недоліків/проблем, виявлених за результатами внутрішніх оцінок якості	Спосіб виявлення недоліків/проблем (постійний моніторинг та/або періодичні оцінки)	Вжиті заходи для усунення виявлених проблем/недоліків
1	2	3	4
Аспект 1 «Організаційно-правові засади функціонування підрозділу внутрішнього аудиту»	Непідписання Декларації внутрішнього аудиту.	Періодична оцінка	Декларація внутрішнього аудиту Міністерства енергетики та теплоенергетики України укладена 25.05.2021 між Міністром енергетики України Германом ГАЛУЩЕНКОМ та директором Департаменту внутрішнього аудиту Світлоною ПЕРЖИНСЬКОЮ
Аспект 2 «Кадрова політика підрозділу внутрішнього аудиту»	Чисельність працівників Департаменту за звітний період, як і за попередній, не відповідає загальній кількості об'єктів/суб'єктів внутрішнього аудиту, та має ризик негативного впливу на ефективність реалізації функцій внутрішнього аудиту. Департамент не	Постійний моніторинг та періодична оцінка	Відповідно до наказу від 16.12.2021 №47-аг штатна чисельність Департаменту збільшена на 1 одиницю та налічує 18 штатних одиниць. За результатами проведення конкурсів на зайняття посад, до штату Департаменту прийнято 1

	укомплектований у повному обсязі (на постійній основі наявні вакантні посади).		особу на посаду головного спеціаліста.
Аспект 2 «Кадрова політика підрозділу внутрішнього аудиту»	Результати самооцінки показали недостатність теоретичних знань у сфері бухгалтерського обліку та особливостей функціонування об'єктів внутрішнього аудиту в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексах.	Постійний моніторинг та періодична оцінка	Розроблено та затверджено Програму підвищення кваліфікації працівників внутрішнього аудиту на 2021 рік. Протягом 2021 року в Департаменті проводилися засідання та наради щодо обговорення та вивчення нових законодавчих і нормативних актів, опрацювання методичних рекомендацій та посібників Міністерства фінансів України, розгляд результатів проведених внутрішніх аудитів, виявлених за їх результатами недоліків та порушень.
Аспект 3 «Внутрішні документи з питань внутрішнього аудиту». Аспект 4 «Планування діяльності з внутрішнього аудиту»	Існуюча в Міненерго система відбору об'єктів внутрішнього аудиту має спрощений характер та не повністю відповідає вимогам Методичного посібника Міністерства фінансів України в частині визначення розгорнутого переліку критеріїв оцінки ризикових сфер діяльності та розширеного ризик-орієнтовного відбору об'єктів внутрішнього аудиту.	Постійний моніторинг та періодична оцінка	Розроблено та затверджено Методику відбору об'єктів для проведення планових внутрішніх аудитів в Міненерго і періодичності проведення таких аудитів.
Аспект 4 «Планування діяльності з внутрішнього аудиту»	Посадові інструкції працівників Департаменту не містять конкретизації їх функцій стосовно різних етапів внутрішнього аудиту, зокрема його планування.	Періодична оцінка	Переглянуто та деталізовано функції працівників Департаменту у їх посадових інструкціях, що затверджені 25.02.2021 та 07.06.2021.

Аспект 7 «Реалізація результатів внутрішніх аудитів, моніторинг врахування рекомендацій та результатів їх впровадження»	Низький рівень врахування рекомендацій.	Постійний моніторинг	Неодноразово направлялися листи- нагадування на об'єкти внутрішнього аудиту, а також проводилася робота зі структурними підрозділами Міністерства щодо врахування аудиторських рекомендацій.
---	--	-------------------------	---

Крім того, на виконання окремого доручення Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 05.04.2021 №13901/1/1-21 до листа Мінфіну від 30.03.2021 №33030-07-3/10350, Міністерство опрацювало інформацію про виявлені Мінфіном недоліки при організації внутрішнього аудиту та їх недопущення у подальшому та повідомляє про наступне.

За результатами проведеного Мінфіном аналізу серед виявлених недоліків стану функціонування державного внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в міністерствах та інших центральних органах виконавчої влади, обласних та Київській міській державних адміністраціях, а також в інших головних розпорядників коштів державного бюджету у 2020 році, одним з недоліків роботи міністерства була відсутність програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту.

За результатами проведеної внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту за 2020 рік, з метою вжиття заходів щодо усунення виявлених нею недоліків, на 2021 рік складено Програму забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту Міненерго, яка затверджена 22.02.2021.

Крім того, серед недоліків роботи Міненерго зазначено невиконання в повному обсязі планових показників діяльності з внутрішнього аудиту, на що повідомляємо: за 2021 рік Операційний план загалом виконано на 92% (з внутрішніх аудитів – на 67 %), що більше за показник 2020 року, який складав 79% та 50 % відповідно. Тобто, наявні позитивні зрушення в організації діяльності Міненерго з внутрішнього аудиту.

Щодо відсутності в Операційному плані діяльності Міненерго на 2021 рік внутрішніх аудитів ефективності інформуємо, що фактично у 2021 році проведено два позапланових аудитів ефективності, що складає 67 % від запланованого показника.

Невирішеними в повному обсязі залишаються питання недостатньої кадрової спроможності (чисельності працівників) та укомплектованості штату підрозділу внутрішнього аудиту. Проте, у 2021 році частково вжито заходів для вирішення зазначених проблем. Так, штатна чисельність Департаменту внутрішнього аудиту збільшена на 1 одиницю та на кінець року складає 18 штатних одиниць, за результатами проведення конкурсів на зайняття посад, до штату Департаменту прийнято 1 особу на посаду головного спеціаліста. Як наслідок, в Департаменті збережена фактична штатна чисельність працівників Департаменту у кількості 14 штатних одиниць.

Основним недоліком залишається недостатнє відшкодування сум виявлених порушень.

Водночас, одним з основних виконаних протягом 2021 року Департаментом внутрішнього аудиту заходів іншої діяльності з внутрішнього аудиту, а також заходів, передбачених Програмою забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту на 2021 рік, є моніторинг впровадження аудиторських рекомендацій, за результатами якого було направлено ряд листів-звернень на об'єкти внутрішнього аудиту, а також до структурних підрозділів Міністерства.

Зокрема, за результатами моніторингу усунення виявлених порушень у ході планових внутрішніх аудитів ДК «Ядерне паливо» та ДВГРС за 2020 рік на виконання аудиторських рекомендацій щодо оптимізації штатної чисельності, у 2021 році даними підприємствами затверджено нові штатні розписи та зменшено чисельність працівників на 18 та 11 штатних одиниць, що має наслідком зниження витрат на оплату праці. Також, на виконання аудиторських

рекомендацій в частині дотримання чинного законодавства при використанні державного майна, ДК «Ядерне паливо» укладено відповідний договір оренди приміщення з орендарем, що має наслідком отримання додаткових доходів.

За результатами проведених аудитів у 2021 році усунуто порушень на загальну суму 195 161,4 тис. гривень.

Проте, варто зазначити, що не зважаючи на прийняті Департаментом внутрішнього аудиту міри та заходи існує ряд об'єктивних причин, за яких унеможливилося стовідсоткове виконання даної функції Департаментом, зокрема, тривалий час, необхідних для виконання рекомендацій, враховуючи специфіку діяльності та складність виробничих процесів на підприємствах, що знаходяться у сфері управління Міненерго.

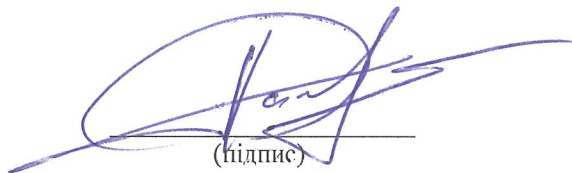
Крім того, враховуючи норми ст. 136 Господарського кодексу України Міністерство не має правових підстав для втручання в господарську діяльність підпорядкованих підприємств та організацій. Тобто, відсутні правові важелі щодо його впливу на осіб, які призначені відповідальними за усунення правопорушень на об'єктах внутрішнього аудиту.

До того ж, діючими нормативно-правовими актами не визначено правового механізму відшкодування окремих видів порушень, зокрема щодо порушень при проведенні закупівель, здійсненні діяльності без дозволів (ліцензій), списанні дебіторської заборгованості без проведення претензійно-позовної роботи, строк позовної давності щодо якої минув, тощо. Відшкодування надмірно виплаченої заробітної плати, яка має суттєву питому вагу у загальній сумі, виявлених Міністерством порушень, можливе лише за добровільною згодою працівників на підставі їх письмових заяв (ст. 127 КЗпП, с. 1215 ЦКУ).

Також, одним із основних чинників низького відшкодування та усунення порушень на підпорядкованих підприємствах є слабка виконавська дисципліна керівників та плинність керівного складу.

При цьому, повідомляємо, що матеріали всіх внутрішніх аудитів, проведених у 2021 році, передано до правоохоронних органів для подальшого реагування та надання правової оцінки діям посадових осіб підприємств, установ та організацій, на яких виявлені порушення чинного законодавства.

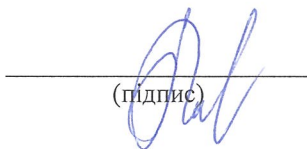
Міністр

(підпис)

Герман ГАЛУШЕНКО
(ініціали, прізвище)

Директор Департаменту
внутрішнього аудиту

(підпис)

Світлана ПЕРЖИНСЬКА
(ініціали, прізвище)